

Sygn. akt II Ka 396/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 czerwca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Zamościu II Wydział Karny w składzie :

Przewodniczący: SSO Urszula Zwolak

Protokolant: st. sekr.sąd. Agnieszka Nowakowska

przy udziale oskarżyciela publicznego funkcjonariusza KMP mł. asp. Rafała Zubańskiego

po rozpoznaniu w dniu 25 czerwca 2015 roku

sprawy **A. O. (1)**

obwinionego z art.156§1 kw

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę obwinionego

od wyroku Sądu Rejonowego w Krasnymstawie

z dnia 6 marca 2015 r. sygn. akt II W 8/15

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok ;

II. zasądza od obwinionego A. O. (1) na rzecz Skarbu Państwa kwotę 80 (osiemdziesiąt) złotych tytułem kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

/-/ Na oryginale właściwy podpis.

Sygn. akt II Ka 396/15

UZASADNIENIE

Uzasadnienie faktyczne:

A. O. (1) został przez Komendanta Powiatowego Policji w K. obwiniony o to, że:

I. w okresie czasu od grudnia 2013r. do 29 kwietnia 2014r. na dwóch działkach rolnych położonych w obrębie P. oraz W. niszczył zasiewy rzepaku poprzez jeżdżenie po nim ciągnikiem rolniczym i samochodem terenowym marki N. powodując przez to straty w wysokości 1300zł na szkodę D. T.

tj. o czyn z art. 156 § 1 k.w.

i o to, że:

II. w dniu 03.05.2014r. dokonał zniszczenia części uprawy rzepaku rosnącego na działkach rolnych położonych w obrębie P. oraz W. poprzez wyrwanie i wymieszanie go z ziemią przy pomocy ciągnika rolniczego marki Z. (...) wraz z przyczepionym do niego agregatem uprawnym powodując straty w wysokości 250zł na szkodę D. T.

tj. o czyn z art. 156 § 1 k.w..

Sąd Rejonowy w Krasnymstawie, wyrokiem z dnia 6 marca 2015 roku wydanym w sprawie IIW 8/15 obwinionego **A. O. (1)**:

- uniewinnił od popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w pkt I wniosku o ukaranie;

- odnośnie czynu z pkt II uznał go za winnego tego, że:

w dniu 03 maja 2014r. na działkach rolnych położonych w obrębie P. oraz W. dokonał zniszczenia części uprawy rzepaku na powierzchni około 300 m² poprzez kilkakrotne przejeżdżanie po nim ciągnikiem rolniczym marki Z. (...) wraz z przyczepionym do niego agregatem uprawnym powodując w ten sposób straty w wysokości 182,25zł na szkodę D. T. tj. czynu wyczerpującego dyspozycję art. 156 § 1 k.w. i za to na podstawie art. 156 § 1 k.w. wymierzył mu karę grzywny w wysokości 250 zł;

na podstawie art. 156 § 3 k.w. orzekł wobec obwinionego na rzecz pokrzywdzonego D. T. nawiązkę w wysokości 182,25 zł;

zasądził od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 30 zł tytułem opłaty oraz kwotę 250 zł tytułem zwrotu wydatków postępowania, zaś w pozostałym zakresie tymi wydatkami obciążył Skarb Państwa.

Apelację w tej sprawie wywiódł obrońca obwinionego. Na podstawie art. 103 § 2 k.p.w. zaskarżył wyrok w części, to jest odnośnie czynu z pkt II, na korzyść obwinionego A. O. (1) oraz na podstawie art. 427 § 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt 2 i 3 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.w. zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1). Obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść orzeczenia, tj.:

- art. 34 k.p.s.w. oraz art. 4 k.p.k. w zw. z art. 8 k.p.s.w. – poprzez pominięcie części materiału dowodowego oraz okoliczności przemawiających na korzyść obwinionego w postaci wskazanych w wyjaśnieniach okoliczności, że poruszał się on po wytyczonej administracyjnie drodze a nie po działce rolnej pokrzywdzonego, jak również, że pokrzywdzony bezprawnie obsiał tą drogę rzepakiem; a także oparcie wyroku wyłącznie na zeznaniach pokrzywdzonego i niejednoznacznej dokumentacji fotograficznej, niepozwalającej kategorycznie przypisać winy A. O. (2);

- art. 70 § 5 k.p.s.w. w zw. z art. 366 § 1 k.p.k. – poprzez niewyjaśnienie przez Sąd I instancji wszystkich istotnych okoliczności niniejszej sprawy, w szczególności brak jakichkolwiek ustaleń w zakresie tego jaki status prawny miał grunt, na którym rósł zniszczony rzepak, a w szczególności czy grunt ten był gruntem rolnym, a tym samym czy pokrzywdzony dokonał zasiewów rzepaku również poza terenem swojej działki rolnej, a przede wszystkim czy zniszczone uprawy znajdowały się na gruncie rolnym czy też znajdowały się na administracyjnie wydzielonej drodze;

- art. 410 k.p.k. i art. 424 k.p.k. w zw. z art. 82 § 1 k.p.s.w. – poprzez sporządzenie uzasadnienia zawierającego liczne braki, a tym samym pozbawiają możliwości prawidłowej kontroli instancyjnej zaskarżonego wyroku, które to uzasadnienie wskazuje między innymi na brak jakiegokolwiek odniesienia się do wskazywanej przez oskarżonego okoliczności, że przedmiotowa uprawa rzepaku znajdowała się na drodze administracyjnie wydzielonej, jak również brak jakiegokolwiek wyjaśnienia na jakiej podstawie Sąd przyjął, że zniszczone uprawy znajdowały się na gruncie rolnym;

2). Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia, mający wpływ na treść orzeczenia – polegający na nieprawidłowym uznaniu, iż obwiniony dokonał zniszczeń na nieruchomości pokrzywdzonego, podczas gdy w sprawie brak jest innych niż zeznania pokrzywdzonego dowodów w jakikolwiek sposób wskazujących na jego sprawstwo w niniejszej sprawie.

Podnosząc te zarzuty, na podstawie art. 427 § 1 k.p.k. oraz art. 437 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.s.w. skarżący wnosil:

- o zmianę zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części poprzez uniewinnienie obwinionego A. O. (1) od zarzucanego mu czynu;

ewentualnie:

- o uchylene wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Uzasadnienie prawne:

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna i nie zasługuje na uwzględnienie bowiem jej zarzuty są chybione, a wnioski apelacyjne nie znajdują uzasadnienia ani w wynikach analizy przeprowadzonych dowodów, ani w treści zaskarżonego wyroku, ani też w treści sporządzonego uzasadnienia.

Ad. zarzutów ujętych w punkcie 1). apelacji:

Podniesione w tym punkcie apelacji zarzuty koncentrują się na wykazaniu, iż Sąd I instancji nieprawidłowo w mniemaniu skarżącego ocenił zgromadzone dowody i nie uwzględnił przy ferowaniu wyroku tych, które były dla obwinionego korzystne, oraz istotnych kwestii nie wyjaśnił, zaś uzasadnienie sporządził w sposób uniemożliwiający kontrolę odwoławczą. Uważna lektura tego zarzutu apelacji prowadzi do wniosku, iż skarżący koncentruje się na kwestii własności gruntu, na którym został obsiany przez pokrzywdzonego rzepak (miała to być droga, a nie pole pokrzywdzonego) oraz wskazuje, że obwiniony poruszał się po „administracyjnie wytyczonej drodze”. Według skarżącego „zniszczone uprawy” rosły poza gruntem należącym do pokrzywdzonego, a ponadto skarżący poddaje w wątpliwość, czy grunt, na którym rósł rzepak był gruntem rolnym. Lektura zarzutu prowadzi wprost do wniosku, że obwiniony po gruncie gdzie rósł rzepak poruszał się będąc przekonany, iż porusza się po drodze. Tym samym skarżący nie kwestionuje faktu, że obwiniony jeździł przez zasiany rzepak – tego faktu nie kwestionuje również sam obwiniony – k. 30 akt. Koncentrując uwagę na własności gruntu, na którym był posiany rzepak i po którym jeździł obwiniony, autor apelacji nie dostrzega brzmienia znamion wykroczenia ujętego w art. 156 § 1 k.w., którego popełnienie zostało obwinionemu przypisane. Z treści wskazanego przepisu wynika bowiem, że:

kto na nienależącym do niego gruncie leśnym lub rolnym niszczy zasiewy, sadzonki lub trawę podlega karom grzywny lub nagany.

Istotą wykroczenia z art. 156 § 1 k.w. jest niszczenie zasiewów, sadzonek lub trawy na gruncie nie należącym do tego, który uprawy niszczy. Dla odpowiedzialności z tego przepisu istotne jest, czy grunt należy do niszczonego, czy też nie. W niniejszej sprawie, jeżeli nawet pokrzywdzony obsiał grunt nie należący do niego – np. zasiew objął drogę gruntową, to obwiniony nie miał prawa tego zasiewu niszczyć. Skoro droga gruntowa (tak jest ona przedstawiona na dowodowych zdjęciach) była drogą dojazdową do pól, to nie była własnością obwinionego, lecz była gruntem gminnym. Obwiniony nie wspominał w swoich wyjaśnieniach, iż droga ta była wydzielona z jego działki. Kodeks wykroczeń tymczasem przewiduje dwa kontratypy pozwalające uwolnić się od odpowiedzialności za popełnienie wykroczenia. Są to obrona konieczna (art. 15 k.w.) lub stan wyższej konieczności (art. 16 § 1 k.w.). Działanie obwinionego A. O. (1) w żadnym z tych kontratypów się nie mieści. Obwiniony po stwierdzeniu, iż D. T. dokonał zasiewu na gruncie do niego nie należącym, winien właściciela gruntu zawiadomić, a nie wymierzać „sprawiedliwość” we własnym zakresie (kodeks nie przewiduje dozwolonej prawem „samopomocy”). Bez wątpliwości grunt, na którym zasiew rzepaku się znajdował, jest w rozumieniu art. 156 § 1 k.w. gruntem rolnym, co wynika z treści art. 2 ust. 1 pkt 1 i 10 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 1205), wobec czego zbędnym było dokonywanie ustaleń przez Sąd I instancji poprzez uzyskiwanie jakichkolwiek informacji z odpowiednich instytucji samorządowych lub administracji państwowej co do statusu tego gruntu. Skoro okoliczność ta wynika bezpośrednio z przepisu prawa zbędnym jest potwierdzanie jej pisemnymi informacjami.

Tym samym zarzuty ujęte w punkcie 1). apelacji są chybione. Sąd Okręgowy dokonując kontroli instancyjnej nie dopatrzył się sygnalizowanych w apelacji uchybień i braków w zakresie gromadzenia dowodów i ich oceny, ani też nie stwierdził, iż sporządzone uzasadnienie zawiera braki uniemożliwiające kontrolę odwoławczą. Wręcz przeciwnie, uzasadnienie sporządzone w niniejszej sprawie spełnia wymogi art. 424 § 1 k.p.k. – stosowanego poprzez art. 82 § 1 k.p.w..

Obraza przepisów postępowania, rozumiana jako: naruszenie norm procesowych w toku postępowania i w samym orzeczeniu przez:

- a) zaniechanie określonych nakazów przewidzianych w procedurze,
- b) działanie sprzeczne z określonymi normami statuującymi zakazy danego działania
- c) naruszenie przepisów dotyczących samego orzekania, konstruowania orzeczenia, sprzeczności w treści samego uzasadnienia,

poza tym, że musi być skutecznie przez skarżącego podniesiona, to dodatkowo na autorze środka odwoławczego spoczywa obowiązek wykazania, że zaistnienie tych uchybień mogło mieć wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia.

Analiza zarzutów podniesionych przez skarżącego w punkcie 1). apelacji wywiedzionej w niniejszej sprawie tych wymogów nie spełniła. Jak wykazano bowiem powyżej, Sąd Okręgowy nie stwierdził uchybień podnoszonych w zarzucie, wobec czego nie dopatrzył się również powodów do uwzględnienia wniosków apelacyjnych (wydania orzeczenia kasatoryjnego czy zmieniającego zaskarżone orzeczenie).

Ad. zarzutu 2). apelacji:

Zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, podniesiony w apelacji sprowadza się również do wykazywania, że grunt na którym rósł rzepak nie był gruntem pokrzywdzonego i ustalenia Sądu w tym zakresie są błędne. Jak wykazano to powyżej kwestia ta nie ma znaczenia dla ustalenia odpowiedzialności wykroczeniowej obwinionego – nie jest istotne czy grunt był, czy nie był gruntem pokrzywdzonego, ważne jest to, że grunt ten nie był gruntem obwinionego (nie należał do niego). Nie bez znaczenia prawnego, w art. 156 § 1 k.w. ustawodawca jako znamię czynu przyjął sformułowanie „na nienależącym do niego gruncie”, co wskazuje, że ochronie podlegają uprawy bez względu na to, czy pokrzywdzony jest właścicielem gruntu, natomiast istotnym jest, aby grunt nie należał do sprawcy. Ustalenia Sądu I instancji są w tym zakresie prawidłowe, bowiem Sąd ustalił, że zasiew rzepaku nie znajdował się na gruncie obwinionego. Nietrafny jest również zarzut, że do dokonania ustaleń faktycznych w sprawie nie może być poczynione na podstawie zeznań pokrzywdzonego. Proces karny, którego zasady mają zastosowanie w postępowaniu wykroczeniowym, nie wartościuje dowodów. Podstawą ustaleń faktycznych są dowody, które wszechstronnie ocenione, zostają przez Sąd uznane za dowody prawdziwe. Sąd Rejonowy opierając ustalenia faktyczne, poczynione w niniejszej sprawie na zeznaniach pokrzywdzonego, w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia wskazał z jakich powodów te zeznania uznał za prawdziwe, a swoje stanowisko w tym zakresie przedstawił w oparciu o doświadczenie życiowe, zasady logicznego rozumowania i wiedzę. Poza tym, wbrew twierdzeniu skarżącego, podstawą ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie nie są tylko zeznania pokrzywdzonego, bowiem zostały one dokonane zgodnie z treścią art. 34 k.p.w. – na całości materiału dowodowego wszechstronnie ocenionego.

Zarzut drugi apelacji podnosi błąd w ustaleniach faktycznych i błąd ten sprowadza do braku ustaleń, iż grunt, na którym rósł rzepak był drogą czego domaga się skarżący, a nie gruntem należącym do pokrzywdzonego, a tymczasem:

Zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku nie może sprowadzać się do samej tylko odmiennej oceny materiału dowodowego, lecz powinien polegać na wykazaniu jakich uchybień w świetle wskazań wiedzy oraz doświadczenia życiowego dopuścił się sąd w dokonanej przez siebie ocenie materiału dowodowego. Ponadto zarzut błędu w ustaleniach faktycznych nie może sprowadzać się do samej polemiki z ustaleniami sądu, wyrażonymi w zaskarżonym wyroku, gdyż sama możliwość przeciwstawienia ustaleniom sądu orzekającego,

odmiennego poglądu w kwestii ustaleń faktycznych, opartego na innych dowodach od tych, na których oparł się Sąd pierwszej instancji, nie może prowadzić do wniosku o popełnieniu przez ten sąd błędu w ustaleniach faktycznych. (wyrok SN z dnia 1 marca 2007 r., WA 8/07, opubl. OSNwSK 2007/1/559).

Zarzut sformułowany przez autora apelacji sprowadza się do polemiki z prawidłowymi ustaleniami Sądu i nie może zostać uznany za skuteczny.

Ponieważ apelacja odnosi się do całości orzeczenia dotyczącego czynu II zarzucanego obwinionemu, obowiązkiem Sądu było dokonanie całościowej analizy zarówno sposobu procedowania w sprawie, treści orzeczenia, jak i jego uzasadnienia. Kontrola odwoławcza w tym pełnym zakresie, prowadzona również w odniesieniu do wymiaru orzeczonej kary, wskazuje, że kara została orzeczona w rodzaju i wymiarze przewidzianym w sankcji za przypisane obwinionemu wykroczenie i nie jest karą rażąco surową. Sąd Rejonowy przekonywująco uzasadnił orzeczoną karę, wskazując, iż wymierzając ją miał na względzie przesłanki wymiaru kary – art. 33 k.w..

Sąd Okręgowy nie stwierdził w sprawie zaistnienia bezwzględnych przyczyn odwoławczych z art. 104 § 1 k.p.w. lub art. 440 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.w..

O kosztach sądowych za postępowanie odwoławcze orzeczono na podstawie art. 118 § 1 k.p.w. oraz art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.w. – wydatki postępowania odwoławczego w kwocie 50 złotych - § 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 października 2001 r. w sprawie wysokości zryczałtowanych wydatków postępowania oraz wysokości opłaty za wniesienie wniosku o wznowienie postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz.U.2001.118.1269), zaś opłaty w kwocie 30 złotych orzeczono na podstawie art. 3 ust. 1 w zw. z art. 21 pkt 2 ustawy 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (tekst jedn. Dz. U. z 1983 r., Nr 49, poz. 223 ze zm.).

/-/ Na oryginale właściwy podpis.